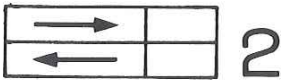
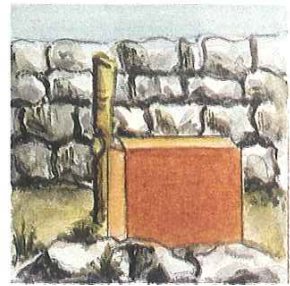
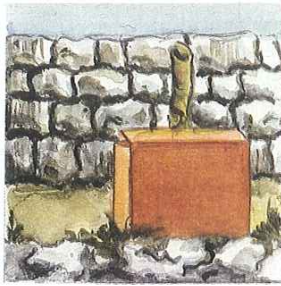
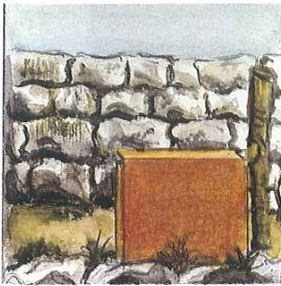

ԴԱՍ 4

ՇԱՐԺՈՒՄ, ՈՒԺ ԵՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ՇԱՐԺՈՒՄ

1

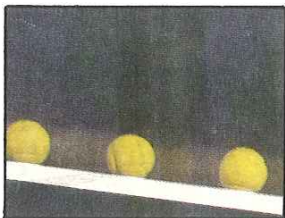

Բաղդատէ՛ 1, 2 եւ 3 պատկերները: Ապա ներկէ՛ տուփին տեղափոխութեան ուղղութիւնը:

Տուփին տեղափոխութիւնը ցոյց կու տայ մեզի, թէ տուփը շարժումի ենթարկուած է:

Իրերը կրնան շարժումի ենթարկուիլ զանազան ձեւերով:

գլորելով

սահելով

թռչելով

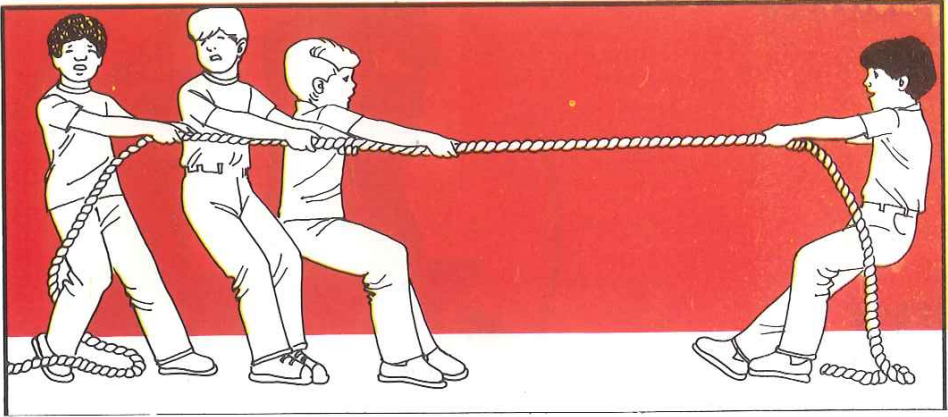

Իրերը հրելով կամ ֆաշելով կրնանք շարժումի ենթարկել:

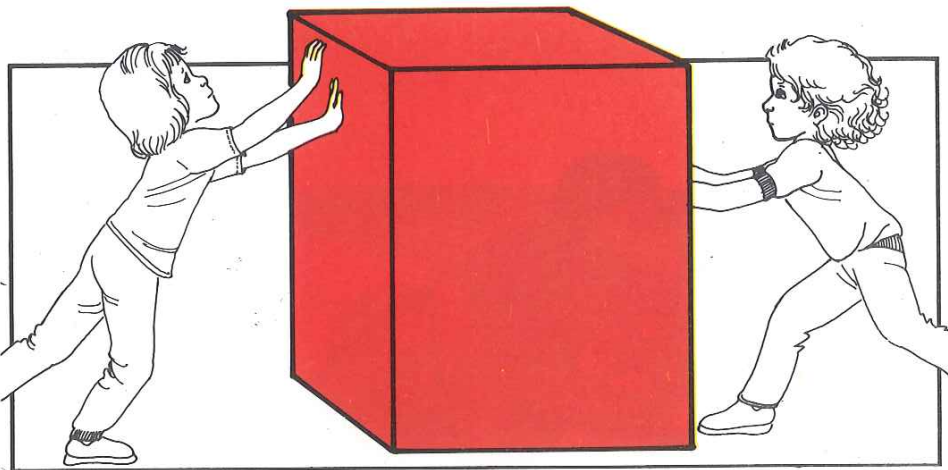

Ո՞ւր անելի ուժի պէտք ունինք: Ինչո՞ւ:

Ծանր իր մը շարժումի ենթարկելու համար անելի ուժի պէտք ունինք, քան թեքել իրի մը պարագային:

Ո՞ր խումբը պիտի յաղթէ: Ինչո՞ւ:

Երբ երկու աղջիկներ հաւասար ուժով հրեն, սնտուկը կը շարժի՞:

Երկու հակառակ եւ հաւասար ուժերու ազդեցութեան տակ գտնուող առարկայ մը շարժումի չ'ենթարկուիր:

ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ՄԵՆՖ
Կ'աշխատինք:

Ի՞նչ
կ'ընենք:

*ըբ առարկայ մը հրենք կամ ֆաշենք եւ անոր
եղը փոխենք, աշխատանք ըրած կ'ըլլանք:*

ՆԱԽՆԱԿԱՆ (ՊԱՐՁ) ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԱՆԻ

Շատ ժամանակ առաջ, մարդիկ առարկաներու տեղափոխութեան աշխատանքը դիրացնելու համար մտածեցին անիւ գործածել:

Անիւը կը դիրացնէ առարկաներու տեղափոխութեան աշխատանքը, այն պայմանով, որ անիւը դառնայ առանցքին վրայ:

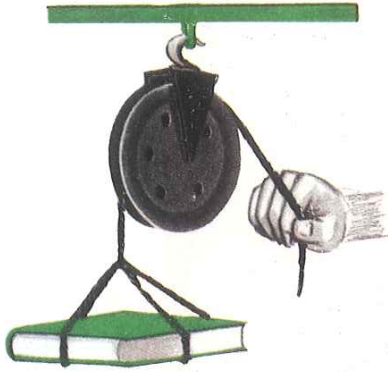

Ջուրի եւ ձիւնի մակերեսի վրայ իրերը տեղափոխելու համար անիւի պէտք չունինք:

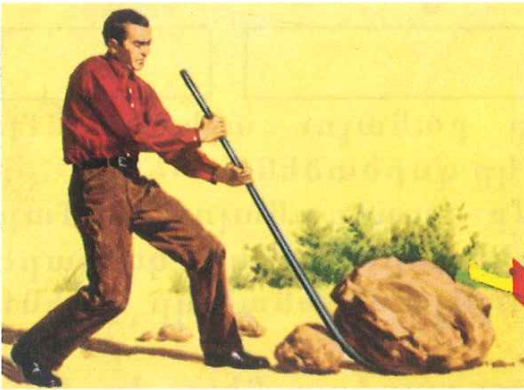

Ո՞ւր անելի նուազ ուժի պէտք ունինք, եւ անելի
գիրքին է աշխատանքը: Ներկէ՛ պատկերը:

ճախարակ

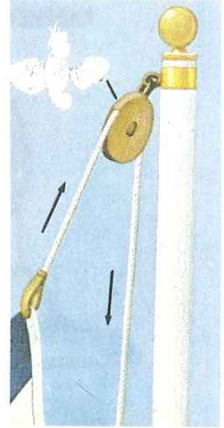
լծակ

շեղակի մակերես

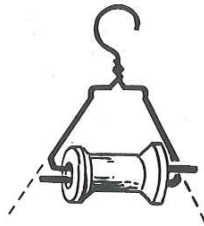
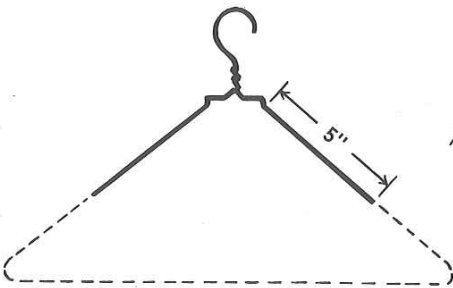
Ճախարակը, լծակը եւ շեղակի մակերեսը ճախ-
նական կամ պարզ մեքենաներ են, որոնք աշ-
խատանքը կը դիւրացնեն:

Ամբողջացո՛ւր.

- Տուփին կափարիչը բանալու աշխատանքը դիրացնելու համար կը գործածենք .....
  - Պատը դիրութեամբ բարձրանալու համար կը գործածենք աստիճանը, որ կը կատարէ պարզ մեքենայի դերը: Այդ մեքենան կը կոչենք .....
  - Դրօշակը ձողին վրայ բարձրացնելու համար կը գործածենք .....
- Դիտէ պատկերը եւ շինէ նմանը:

ՊԱՏՃԱՌԻ ԵՒ ԱՐԴԻՒՆՔ

Ճիշդ պատասխանը ներկե՛.

Օկարմիր — դեղին — կանաչ

Ամպերը կը շարժեն նա-
ւակը:

Հովը կը շարժէ նաւակը:

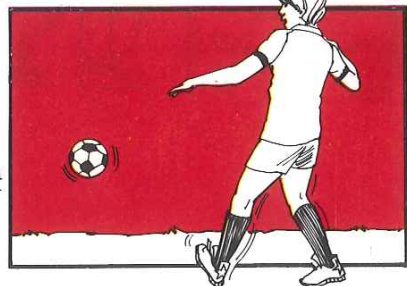
Արեւուն լոյսը կը շարժէ
նաւակը:

Տղան ոտով կը գարնէ
գնդակին:

Հովը կը շարժէ գնդակը:

Գնդակը ինքնիքն կը
գլորի:

Մարդիկը կը հրեն կառ-
ւը:

Տղան կը քաշէ կառը:

Ջիւրը կը քաշէ կառը:

Կ'եզրակացնենք

Որեւէ արդիւնք հետեւանքն է պատճառի մը:

Ո՞ր պատկերին մէջ կառքը անշարժ կը մնայ:
Ինչո՞ւ:

Ներկէ՛ անշարժ
մնացող կառքին
անիւները:

